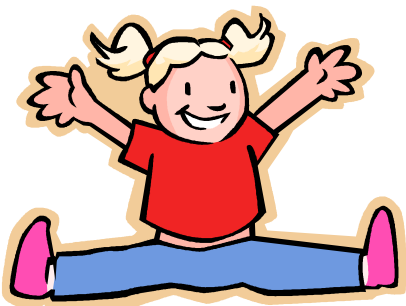

CHARAKTERYSTYKA DZIECKA SZEŚCIOLETNIEGO

Z materiałów przygotowanych przez
Kujawsko-Pomorskie Centrum
Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy

Właściwości rozwoju dziecka 6-letniego

WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE

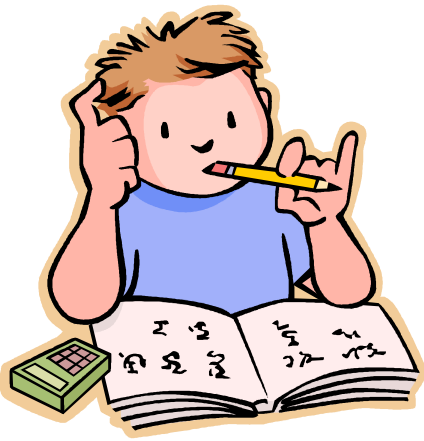
Dziecku sześcioltniemu:

- rosną stopy i powoli zanika płaskostopie (kości stóp wysklepiają się),
- wydłużają się i twardnieją kości kończyn, rosną zęby stałe, zmieniają się proporcje ciała,
- powoli kształtuje się większa odporność na zmęczenie związane z dłuższym przebywaniem w jednej pozycji,
- rozpoczyna się pierwszy etap kostnienia nadgarstka (część chrząstek zamienia się w kości) - ruchy dłoni stają się bardziej odporne na męczenie; drugi i ostatni etap kostnienia nadgarstka przypada na wiek około 10 lat
- dziecko staje się zdolne do pisania w zeszycie w jedną linię,
- poprawia się płynność i

szybkość ruchów rąk - dziecko łatwiej uczy się pisania w linijkach i łączenia liter, zaczyna także ładniej rysować, lepiej wycinać, może nauczyć się wiązania kokardki itp.

- do rozwoju kości dopasowuje się układ mięśniowy,
- mięśnie stają się silniejsze (wzrasta siła skurczu), są bardziej odporne na zmęczenie, wzrasta siła zwieraczy - dziecko nie musi już tak często załatwiać potrzeb fizjologicznych,
- rozwijają się wszystkie narządy wewnętrzne; lepiej pracuje serce, płuca (lepsze dotlenienie) i jednocześnie rośnie potrzeba ruchu, zwiększa się pojemność żołądka (zmniejsza się częstotliwość przyjmowanie pokarmów, a zwiększa się objętość przyswajanej jednorazowo porcji),
- dzieci stają się bardziej odporne na choroby. Zmiany związane z płcią
- następuje początek kształtowania się trzeciorzędnych cech płciowych, u chłopców powoli rozwija się pas barkowy, u dziewcząt pas miednicowy, u chłopców bardziej niż u dziewcząt grubieją kości długie; do tych zmian dopasowuje się układ mięśniowy,
- pojawia się głód ruchu, ogromna potrzeba biegania, skakania, siłowania,

- dziewczynki preferują aktywność ruchową wymagającą większej precyzji,
- kościec (także kości i mięśnie dłoni) kształtuje się około 1,5 do 2 lat, dłużej u chłopców niż u dziewcząt, w związku z tym dziewczynki bardziej niż chłopcy lubią rysować, wycinać, malować,
- u dziewczynek powoli zaczyna powstawać podściółka tłuszczowa. Zmiany w układzie nerwowym
- są istotne i decydują o różnicach między dziećmi młodszymi a starszymi,
- wydłużają się wypustki komórek nerwowych, dojrzewają drogi nerwowe, dzięki czemu poprawia się szybkość i dokładność przewodzenia impulsów, wzrasta ilość połączeń nerwowych, poprawia się koordynacja ruchów,
- dojrzewają receptory zmysłów, pojawia się ostrość wzroku, wrażliwość na barwy, polepsza się zdolność odbioru bodźców słuchowych
- dzieci odbierają dokładniejsze informacje z otoczenia, dojrzewają okolice ruchowe kory mózgowej, polepsza się koordynacja i płynność (również ręki).

WŁAŚCIWOŚCI PSYCHICZNE

Dziecko sześciolatek:

Uwaga jest jeszcze

- mimowolna, tzn. bodźce z otoczenia odwracają uwagę od tego, co dzieje się na zajęciach; czas uwagi jest ciągle jeszcze krótki (ok. 15 min.),
- dziecko nie potrafi skupić się na wykonaniu kilku czynności jednocześnie,
- dość silna koncentracja uwagi szybko wywołuje zmęczenie.

Przeważa wciąż **pamięć**

- mechaniczna, dlatego nowe treści powinny być często powtarzane i utrwalane z wykorzystaniem wielu zmysłów.

Ruch

- sześciolatek ma jeszcze słaby kościec i słabe mięśnie, musi często zmieniać pozycje.

Myślenie

- większość dzieci nie ma jeszcze ukształtowanej odwracalności myślenia, nie potrafi odwrócić procesu przekształceń,
- nie ma jeszcze ukształtowanych pojęć czasowych.

Pisanie

- dzieci mają wciąż silne napięcie mięśniowe rąk, palców, nadgarstka, przedramienia, barków,
- ruchy rąk u większości

dzieci nie są jeszcze płynne,
- występuje geometryzacja i brak precyzji.

Stosunki przestrzenne

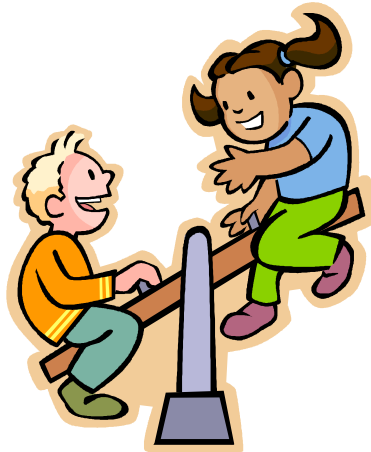
- dzieci mają jeszcze kłopot z oceną stosunków przestrzennych, np.: prawo, lewo, obok, za,
- wymagają wielu ćwiczeń typu zabawowego, które ułatwią późniejsze spostrzeganie.

Słuchanie

- dzieci zdolne są do podziału zdania na wyrazy, do analizy, syntezy sylabowej wyrazu, do wysłuchania głosek w nagłosie.

Spostrzeżenia zmysłowe i wyobrażenia

- dominuje myślenie przedoperacyjne, konkretno-wyobrażeniowe.

WŁAŚCIWOŚCI SPOŁECZNE

U sześciolatek:

- powoli wzrasta antagonizm pomiędzy chłopcami a dziewczynkami; poczucie my chłopaki, my dziewczyny ułatwia integrację dzieci określonej płci, akceptację własnej płci i stopniowe uczenie się męskich i kobiecych ról społecznych,
- chłopcom mniej sprawnym dokuczają się.

EMOCJE

Dziecko sześciolatek:

- ma mniej dojrzały układ nerwowy niż siedmiolatek i z tego powodu silniej reaguje emocjonalnie,
- wszystkie emocje, te pozytywne, a tym bardziej negatywne oraz duża liczba różnorodnych bodźców, stanowią dla organizmu ogromny wydatek energetyczny,
- rozregulowuje się jego funkcjonowanie (staje się płacziwe, drażliwe, niezdolne, agresywne itp.) - można pomóc mu, dostarczając mu owoców, kawałka czekolady, kanapkę itp. (glukoza i magnez) oraz stwarzając sytuacje ułatwiające wyciszenie się - elementy relaksacji.
- dojrzewają struktury kory mózgowej odpowiedzialne za czynności typowo szkolne,
- poprawia się wzrokowe i słuchowe spostrzeganie analityczno-syntetyczne,
- dojrzewają te struktury kory mózgowej, które odpowiedzialne są za procesy myślowe; obserwuje się **początki myślenia konkretno-wyobrażeniowego**, operacyjnego na konkretach,
- dojrzewa cały układ nerwowy w tym kora mózgowa, dzięki czemu poprawia się zdolność do skupiania uwagi (początki uwagi dowolnej) i poprawia się zdolność zapamiętywania; lepsza jest pamięć trwała, sprawniej przebiegają procesy pobudzania i hamowania.